

Werken aan veiligheid in de chemieketen

Veiligheid Voorop

Voortgangsrapportage 2014/2015 (vierde periode)

Voortgangsrapportage 2014/2015 (vierde periode)

Een initiatief van:

VNO-NCW

VHCP

VNCI

VNPI

VOTOB

VVVF

Binnenvaart Logistiek NL

VELIN

Vereniging Afvalbedrijven

Managementsamenvatting

Veiligheid Voorop richt zich met name op de verbetering van de veiligheidscultuur en de veiligheidsprestaties van BRZO-bedrijven binnen de Chemieketen. Om deze verbetering te realiseren is een actieplan vastgesteld op basis van de vier pijlers van een excellente veiligheids-cultuur:

- Leiderschap
- Excellente Veiligheidsbeheerssystemen
- Regionale Veiligheidsnetwerken
- Veiligheid in de keten.

De voortgang van de verbetering van de veiligheidsprestatie van BRZO-bedrijven in de chemieketen wordt gevolgd met behulp van prestatie-indicatoren.

Met deze vierde voortgangsrapportage willen de bij Veiligheid Voorop aangesloten branche-organisaties laten zien hoe het staat met de ontwikkeling van de veiligheid in bedrijven in de chemieketen in de periode 2014 en de eerste helft van 2015. Tevens wordt een vooruitblik naar 2015/2016 gegeven.

Essentieel voor het succes van Veiligheid Voorop is de deelname van alle BRZO-bedrijven binnen de (petro)chemieketen aan het programma. Eind 2014 zijn 140 van de 200 BRZO-chemiebedrijven, dus circa 70% aangesloten bij Veiligheid Voorop. Dit aansluitingspercentage zal verder stijgen door toename van het aantal deelnemende branches.

Het buddieschap neemt een belangrijke plaats in binnen Veiligheid Voorop. Het buddieschap kan op verschillende manieren ingevuld worden en heeft meerdere doelstellingen zoals verhogen aansluitgraad, kennisondersteuning en ook het verbeteren van de samenwerking met de partners in de keten. Na de proef in 2014 wordt de buddieschapstrategie in 2015 opgesteld en uitgevoerd.

Een goede veiligheidscultuur staat of valt met goed leiderschap. Goed leiderschap betekent dat directie en management bewust kiezen voor veiligheid als topprioriteit en dit ook zichtbaar tonen in hun eigen handelen. In 2014 is het aantal inspecties van het hoogste management duidelijk verbeterd tot 25 inspecties/100 medewerkers (fte). Dit geeft aan dat steeds meer managers betrokken en aanwezig zijn op de werkvloer. Deze zichtbare betrokkenheid heeft een belangrijke positieve

invloed op het veiligheidsgedrag en de veiligheids-cultuur binnen de bedrijven.

Het werken volgens een excellent veiligheidsbeheers-systeem (VBS) kan onder andere aangetoond worden door certificering van verschillende onderdelen van het VBS binnen bestaande managementsystemen. In 2014 is een gestage groei, tot ruim 55%, te zien van het aantal bedrijven dat een deel van het VBS gecertificeerd heeft. Door deze verdere borging van excellente veiligheidsbeheerssystemen wordt een goede veiligheidsprestatie steeds beter ondersteund.

Voor het bereiken van een hoger veiligheidsniveau binnen de industrie is het uitwisselen van kennis, best practices en het leren van (bijna) incidenten van groot belang. Er zijn hiervoor zes Regionale Veiligheidsnetwerken (RVN) actief. Zij vertegenwoordigen een landelijke dekking. De actieve deelname van BRZO-bedrijven in een van de RVN is in de afgelopen jaren stabiel gebleven op een niveau van ruim 80%.

Goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zelf aan veiligheid werken maar dit ook vragen van hun partners in de keten zoals toeleveranciers en contractors. Het aantal BRZO-bedrijven dat hun partners met behulp van een klant- en/of leveranciersbeoordelings-systeem aanspreken op hun veiligheidsprestaties en veiligheidscultuur is in 2014 verder toegenomen tot 82%.

De hiervoor beschreven prestaties zijn ondersteund door uitvoering van een aantal activiteiten die Veiligheid Voorop in de periode 2014 tot medio 2015 heeft geïnitieerd. De belangrijkste zijn het ontwikkelen en ter beschikking stellen van de Self Assessment Questionnaire (SAQ), de uiteenlopende acties in de Regionale Veiligheidsnetwerken en het uitbrengen van de position paper en checklijst 'Veiligheid in de keten'.

Alle voornoemde inspanningen om de veiligheids-cultuur binnen BRZO-bedrijven steeds verder te verbeteren moeten uiteindelijk bewezen worden door een betere veiligheidsprestatie. Binnen de bij Veiligheid Voorop aangesloten BRZO-bedrijven vinden steeds minder ongevallen met verzuim plaats en zij behoren daarmee wereldwijd tot de veiligste chemiebedrijven.

Bij de chemiebedrijven zijn ook het aantal lekkages gedaald ten opzicht van voorgaande jaren. Dit is een positieve ontwikkeling.

Maar veiligheid is nooit af en heeft blijvend aandacht nodig van alle betrokken partijen. Medio 2015 is daarom het meerjarenplan 2015-2018 van Veiligheid Voorop vastgesteld en zijn een zestal Safety Deals afgesloten die verdere ontwikkelingen en activiteiten in 2015 en 2016 mogelijk maken. Naast inspanningen om de aansluitingsgraad van bedrijven bij Veiligheid Voorop te verhogen wordt in de komende periode de buddieschapstrategie uitgewerkt en uitgevoerd. Verder vindt de uitrol van de SAQ plaats, wordt een curriculum voor het HBO-onderwijs ontwikkeld, vinden workshops 'Veiligheid in de chemieketen' plaats en wordt gewerkt aan Samen Veilig Werken in de Keten en aan het Uitwisselen Best Practices Ketenaanpak. In 2015 wordt het programma Veiligheid Voorop, inclusief de binnen het programma gebruikte prestatie-indicatoren, geëvalueerd.

Meer informatie over Veiligheid Voorop vindt u op www.veiligheidvoorop.nu.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1. Veiligheid Voorop	7
1.1 Ambities	7
1.2 Doelgroep	7
1.3 Meerjarenprogramma 2015-2018	7
1.4 Prestatie-indicatoren	8
2. Resultaten Veiligheid Voorop	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Betrokken Leiderschap	9
2.3 Excellente Veiligheidsbeheerssystemen	10
2.4 Regionale Veiligheidsnetwerken en versterking competenties	11
2.5 Veiligheid in de keten	12
2.6 Overige activiteiten	13
2.7 Veiligheidsprestatie	14
3. Voortuitblik doelstellingen 2015	17
Bijlage 1: Branches en Beroepsverenigingen aan gesloten bij Veiligheid Voorop	20
Bijlage 2: Overzicht activiteiten Regionale Veiligheidsnetwerken 2014-medio 2015	21
Bijlage 3: Definities prestatie-indicatoren	24
Bijlage 4: Verklaring gebruikte afkortingen	25

1. Veiligheid Voorop

Een veilige en gezonde werk- en leefomgeving is een topprioriteit voor bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken. Op initiatief van een aantal branches in de chemieketen is daarom het programma Veiligheid Voorop ontwikkeld. In 2011 is het Plan Veiligheid Voorop, met de 10 actiepunten voor veiligheid opgesteld.

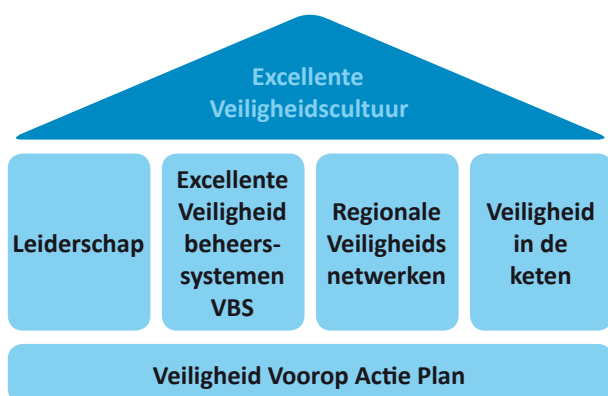
Het doel van het Veiligheid Voorop programma is om gezamenlijk de veiligheidscultuur en de veiligheidsprestaties van bedrijven in de chemieketen continu te verbeteren en naar een hoger niveau te brengen. Daarbij staan samenwerking, het delen en leren van elkaars ervaringen, zichtbaarheid en transparantie centraal.

De aangesloten brancheorganisaties willen aan de samenleving en externe stakeholders laten zien hoe het staat met de ontwikkeling van de veiligheid in bedrijven in de chemieketen. Daartoe wordt jaarlijks een voortgangsrapportage Veiligheid Voorop opgesteld. In de nu voorliggende vierde voortgangsrapportage wordt gerapporteerd over de bereikte resultaten en ontwikkelingen in 2014 en de eerste helft van 2015. Tevens wordt een vooruitblik naar 2015/2016 gegeven.

1.1 Ambities

Veiligheid Voorop richt zich met name op de verbetering van de veiligheidscultuur binnen de bedrijven. Binnen het Actieplan Veiligheid Voorop zijn daarom vier kernelementen, ofwel pijlers, van een excellente veiligheidscultuur vastgesteld, samen vormen zij de bouwstenen van het solide 'Veiligheid Voorop huis'.

Figuur: Bouwstenen van het Veiligheid Voorop Huis

De aangesloten branches nemen hun eigen verantwoordelijkheid om veiligheid naar een hoger niveau te brengen door deelname aan Veiligheid Voorop en hebben daarbij de volgende ambities:

- Zichtbaar leiderschap van alle leidinggevenden in veiligheid
- Verbeteren veiligheid in de gehele chemieketen
- Transparantie over veiligheidsprestaties vergroten
- Aansluitgraad van het aantal bedrijven en brancheorganisaties bij Veiligheid Voorop vergroten
- Bevorderen deelname van meer bedrijven aan regionale veiligheidsnetwerken.

Door Veiligheid Voorop moet de positionering en zichtbaarheid van bedrijven in de chemieketen richting de samenleving vergroten.

1.2 Doelgroep

Veiligheid Voorop richt zich met name op bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO-bedrijven) en deel uitmaken van de chemieketen (raffinage, petrochemie, op- en overslag en transport). Ook de onderhoudscontractors binnen deze BRZO-bedrijven zijn hierbij betrokken. Door samenwerking via de branches wil Veiligheid Voorop meer BRZO-bedrijven laten aansluiten bij het programma. Samenwerking wordt ook gezocht met niet BRZO-bedrijven en andere partijen die relevant zijn voor de veiligheid in de chemieketen. Een positieve ontwikkeling is het feit dat steeds meer toezichthouders van de overheid bedrijven vragen deel te nemen aan Veiligheid Voorop.

1.3 Meerjarenprogramma 2015-2018

Om de ambities van Veiligheid Voorop te realiseren is medio 2015 het Meerjarenplan 2015-2018 van Veiligheid Voorop vastgesteld. In dit plan worden de doelstellingen en plannen van Veiligheid Voorop voor de komende jaren duidelijk gemaakt. Binnen het programma worden projecten en activiteiten uitgevoerd om de gestelde einddoelen in 2018 te bereiken. De uitvoering van het programma vindt plaats in goed overleg met de overheid, onder meer het ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M) als coördinerend ministerie voor BRZO. De uitvoering van het Veilig-

heid Voorop programma wordt ondersteunt door het afsluiten van Safety Deals, waarbij branches, bedrijven en overheid gezamenlijk investeren in de verdere verbetering van veiligheid in de chemieketen.

1.4 Prestatie-indicatoren

Om de voortgang van de verbetering van de veiligheidsprestatie van BRZO-bedrijven in de chemieketen te monitoren werkt Veiligheid Voorop met prestatie-indicatoren. Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden tussen zogenaamde voorspellende (leading) en resultaatgerichte (lagging) prestatie-indicatoren.

Voorspellende (Leading) prestatie-indicatoren zijn indicatoren gericht op de input en meten de ontwikkeling van iets. Om te meten hoe de vier pijlers van Veiligheid Voorop zich ontwikkelen worden de volgende leading prestatie-indicatoren gebruikt:

- **Leiderschap:** aantal inspecties door de hoogste leidinggevenden op de site
- **Excellente Veiligheidsbeheerssystemen (VBS):** aantal gecertificeerde bedrijven
- **Regionale Veiligheidsnetwerken (RVN):** aantal leden die actief deelnemen in een regionaal veiligheidsnetwerk
- **Veiligheid in de keten:** aantal leden met een klanten of leveranciersbeoordelingssysteem.

Resultaatgerichte (Lagging) prestatie-indicatoren zijn gericht op de output of eindresultaat. Zij meten de uitkomst van iets wat reeds gebeurt is. Voor Veiligheid voorop zijn dit:

- Aantal ongevallen met verzuim (Lost Time Injury LTI rate)
- Aantal lekkages of spills (Loss of Primary Containment LoPC rate)

Het volgen en verbeteren van de voorspellende indicatoren moet leiden tot een betere veiligheidscultuur binnen de BRZO-bedrijven, met als doel het aantal ongevallen en incidenten binnen bedrijven in de chemieketen tot nul te reduceren.

De resultaten voor 2014 worden in hoofdstuk 2 gerapporteerd en besproken.

In bijlage 3 vindt u de definities van de prestatie-indicatoren.

2. Resultaten en ontwikkelingen Veiligheid Voorop

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de prestaties van de BRZO-bedrijven in de chemieketen die deelnemen aan het Veiligheid Voorop programma. Naast een algemeen deel wordt gerapporteerd over de prestaties en activiteiten binnen de vier pijlers van Veiligheid Voorop. De resultaten van de prestatie-indicatoren zijn afkomstig van 103 BRZO locaties.

2.1 Algemeen

Aansluitgraad

Essentieel voor het succes van het programma is de deelname van alle BRZO-bedrijven binnen de (petro) chemieketen aan Veiligheid Voorop. Binnen de chemieketen zijn er circa 200 BRZO-bedrijven met circa 300 BRZO-locaties. De huidige deelname aan Veiligheid Voorop is 140 van de 200 BRZO-chemie-bedrijven, waarmee circa 70 % bij het programma is aangesloten. Aansluiting bij Veiligheid Voorop vindt plaats via de deelnemende branches of via deelname aan een regionaal veiligheidsnetwerk (RVN).

Deelname branches en beroepsverenigingen Veiligheid Voorop

Per medio 2015 zijn negen branches aangesloten die onderdeel zijn van de chemieketen dan wel dienstverlenend zijn aan de chemieketen zoals onderhoud, logistiek/transport en afvalverwerking. Daarnaast nemen ook een aantal beroeps/brancheverenigingen op het gebied van onderhoud en veiligheid actief deel aan het programma. Een volledige lijst van de deelnemende branches en beroepsverenigingen is opgenomen in bijlage 1.

Het programma wordt gefaciliteerd en ondersteund door VNO-NCW. Om een impuls te geven aan de uitvoering van het Actieplan Veiligheid Voorop is per 1 juni 2015 een externe projectleider aangesteld binnen VNO-NCW. De aanstelling van de projectleider is mogelijk gemaakt door het afsluiten van een Safety Deal.

Buddyschap

Om de deelname aan Veiligheid Voorop en de onderlinge kennisuitwisseling verder te vergroten zijn begin 2015 de eerste ervaringen opgedaan met "buddyschap". De aanpak is erop gericht dat bedrijven elkaar sterker maken, onder meer door deuren voor

elkaar open te stellen en door introductie van een 'buddy'. Dat kan bijvoorbeeld inhouden dat opdrachtgevers een aantal opdrachtnemers voorzien van hulp, begeleiding en advies. Ook kunnen regionale bedrijven in de chemieketen elkaar actief opzoeken om bij elkaar in de keuken te kijken en elkaar te adviseren en te ondersteunen.

Annamarie Toth over het Buddy Managerschap bij Exxon Mobil: Het is belangrijk, dat je als buddy en contractor er voor elkaar bent.

Annamarie geeft aan dat zij het zeer belangrijk vindt om medewerkers regelmatig aan te spreken over het gevoel van veiligheid. Even een kort gesprek houden over de werkzaamheden die de man of vrouw gaat uitvoeren. Hoe ga je de werkzaamheden aanpakken? Wat kan er misgaan?

Annamarie werkt als Buddy Manager met passie aan dit gevoel van bewustwording. De gesprekken samen aangaan, blijven herhalen en ook één lijn trekken, dat is de kracht van de samenwerking, aldus Annamarie.

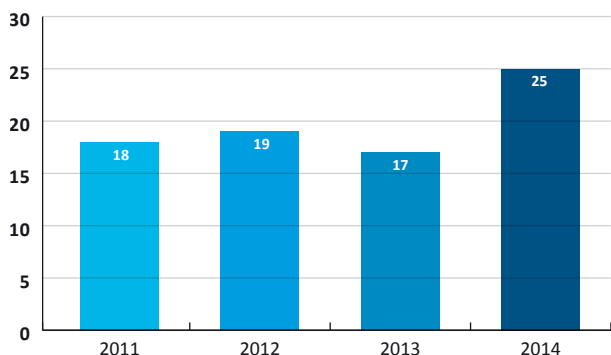
Veiligheidsdag 2014

Veiligheid leeft, zo bleek uit het grote aantal aanmeldingen (250) voor de landelijke Veiligheidsdag voor BRZO-bedrijven op 6 november 2014. Op deze dag waren er onder andere twee sprekers vanuit de overheid die de aanwezige bedrijven een spiegel voorhielden. Het middagprogramma bestond uit parallelsessies over onder andere veiligheid bij onderhoudstops, leiderschap en communicatie, aanpak van near misses en wat betekent een high reliability organisation voor veiligheid.

2.2 Betrokken Leiderschap

Een goede veiligheidscultuur staat of valt met goed leiderschap. Goed leiderschap betekent dat directie en management bewust kiezen voor veiligheid als topprioriteit en dit ook zichtbaar tonen in hun eigen handelen.

Inspecties hoogste management (aantal per 100 fte)

Bovenstaande grafiek laat zien dat in 2014 het aantal inspecties van het hoogste management duidelijk verbeterd is tot 25 inspecties/100 fte. Dit geeft aan dat steeds meer managers betrokken en aanwezig zijn op de werkvloer. Deze zichtbare betrokkenheid heeft een belangrijke positieve invloed op het veiligheidsgedrag en de veiligheidscultuur binnen de bedrijven.

Essay wedstrijd Veiligheid en Leiderschap

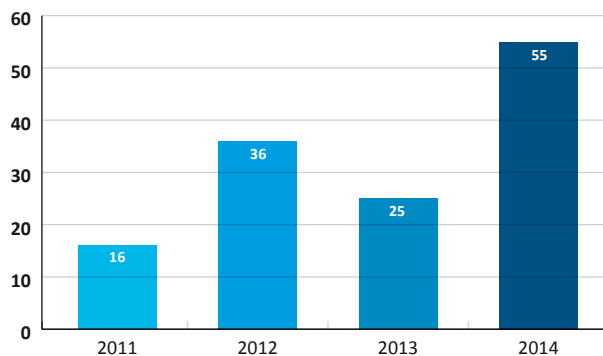
In de zomer van 2014 hebben het Ministerie van I&M en Veiligheid Voorop een essaywedstrijd uitgeschreven met ondersteuning van een Safety Deal. Hierbij gingen zij op zoek naar aansprekende en baanbrekende ideeën over veiligheid en in het bijzonder leiderschap. Drie jonge professionals uit de chemiesector ontvingen vanwege hun inzending in het najaar van 2014 een beurs om de postacademische opleiding Management of Health, Safety and Environment (MOSHE) te volgen aan de Technische Universiteit Delft. Alle ingezonden essays zijn gebundeld en beschikbaar via de website Veiligheidvoorop.nu. In 2016 wordt opnieuw een essaywedstrijd Veiligheid uitgeschreven.

2.3 Excellente Veiligheidsbeheerssystemen

Een veiligheidsbeheerssysteem bevat afspraken over onder meer taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en competenties, die een maximale veiligheidsprestatie borgen. Deze borging kan aangetoond worden door certificering van het VBS.

BRZO-bedrijven zijn wettelijk verplicht een VBS te hebben, maar momenteel is nog geen certificeerbare norm beschikbaar. Volledige certificering van alle onderdelen van het VBS is daardoor nog niet mogelijk. Wel kunnen en worden verschillende onderdelen van het VBS bij bedrijven ondergebracht in bestaande managementsystemen welke betrekking hebben op onder meer milieu (ISO 14001) en veiligheid (OHSAS 18001).

Gecertificeerde leden (%)

De resultaten laten zien dat het aantal leden dat een deel van het VBS gecertificeerd heeft groeit. Door de verder borging van excellente veiligheidsbeheerssystemen wordt een goede veiligheidsprestatie steeds beter ondersteund.

Self Assessment Questionnaire (SAQ)

In 2014 is gestart met de ontwikkeling van de Self Assessment Questionnaire (SAQ). Dit instrument is via een Safety Deal ontwikkeld en is gebaseerd op de door de Nederlandse tankopslagbedrijven (VOTOB) ontwikkelde Safety Maturity Tool (SMT). De SAQ is een set vragen over de mate van implementatie van het veiligheidsbeleid van het bedrijf, geeft inzicht in de veiligheidsperformance en -cultuur en geeft aan welke vervolgcacties nodig zijn om de veiligheidsprestaties verder te versterken.

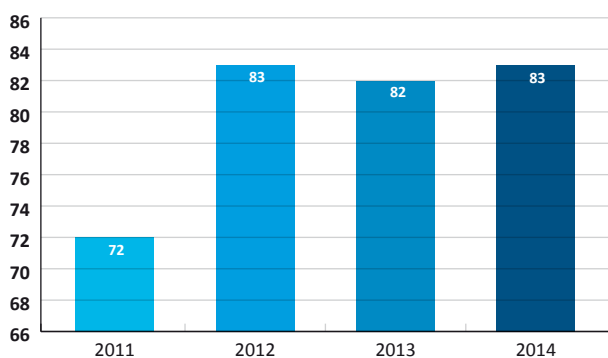
De SAQ richt zich op drie elementen: technische integriteit, managementsystemen en cultuur. Bij de ontwikkeling en het testen van de SAQ is nauw samengewerkt in een werkgroep met vertegenwoordigers en experts van bedrijven van de partners van Veiligheid

Voorop. Ook is reflectie gegeven op de SAQ door een klankbordgroep met afvaardiging uit de overheid. In het voorjaar van 2015 hebben vijf chemiebedrijven hun veiligheidssituatie op proef doorgelicht met de SAQ. Zij zijn enthousiast over de tool, die goed aansluit bij reeds bestaande systemen binnen de bedrijven. Met ingang van juni 2015 is de SAQ inclusief gebruikshandleiding beschikbaar op de website van Veiligheid Voorop.

2.4 Regionale Veiligheidsnetwerken en versterking competenties

Voor het bereiken van een hoger veiligheidsniveau binnen de industrie is het uitwisselen van kennis en best practices, gerichte opleidingen verzorgen en het leren van (bijna) incidenten van groot belang. In de regio's ontmoeten bedrijven elkaar en zijn er veelvuldige contacten met de operationele diensten van de overheden waarbij enorm veel belangrijke leerervaringen worden opgedaan. Er zijn hiervoor zes regionale veiligheidsnetwerken actief, die een landelijke dekking vertegenwoordigen. Van essentieel belang is de actieve deelname van alle BRZO-bedrijven in een van de RVN.

Deelname in Regionaal Veiligheidsnetwerk (%)

Bovenstaande grafiek laat zien dat de deelname in een RVN van BRZO-bedrijven de afgelopen jaren stabiel op een niveau van ruim 80% ligt.

Hierna is een aantal belangrijke activiteiten van de regionale veiligheidsnetwerken weergegeven. Voor een volledig overzicht van alle activiteiten van de RVN

zie bijlage 4. Via de websites van de RVN en Veiligheid Voorop zijn de actuele agenda's van de regionale veiligheidsnetwerken beschikbaar.

Activiteiten Regionale Veiligheidsnetwerken

De zes RVN stemmen op landelijk niveau hun onderlinge samenwerking en programma's op elkaar af onder begeleiding van de VNCI. In de periode 2014-medio 2015 zijn zij 6 keer bij elkaar geweest. In diezelfde periode zijn er bijna 50 lokale bijeenkomsten van RVN geweest.

Noord Nederland NPAL heeft dit jaar een nieuw meerjarig convenant afgesloten. Deelnemers zijn 40 bedrijven afkomstig uit procesindustrie, contractors en toeleveranciers. De ambitie is het realiseren van een veiliger werkplek bij noordelijke bedrijven. Verder zijn een aantal workshops gericht op Procesbeheersing en Process Safety, Cultuur en gedrag en Crisiscommunicatie gehouden.

Deltalinqs 'University' heeft onder meer het initiatief genomen om het Digital Safety Passport (DSP) te ontwikkelen, dat de problematiek van fraude en risico's rondom de controle op en registratie van veiligheidsopleidingen en -trainingen moet ondervangen. Voor de realisatie van het project is een Safety Deal ingediend.

Deltalinqs heeft een curriculum "Operationele Integriteit en Veiligheid", verdeeld over diverse colleges, gegeven aan zowel 2e jaar's studenten Associate Degree Engineering als 1e jaar's studenten Werktuigbouwkunde aan de Hogeschool Rotterdam. De masterclass Veiligheid, Cultuur en Leiderschap is onderdeel van het basiscurriculum van Deltalinqs 'University' en is inmiddels 5 keer gehouden. Tijdens de masterclass stelden de deelnemers de cultuur van de eigen organisatie en de verschillende ploegen/shifts vast, om daarna te ontdekken hoe je cultuur en individueel gedrag kan beïnvloeden. De masterclass wordt als vernieuwend, grensverleggend en uitdagend beschouwd.

Masterclass Veiligheid Zuidwest-Nederland heeft in de periode 2014-medio 2015 een zestal workshops georganiseerd over verschillende onderwerpen zoals veiligstellen, organisatie bedrijfsbrandweer, noodreparaties, werken in besloten ruimten, taalverschillen op de werkvloer en blootstelling gevaarlijke stoffen in onderhoudssituaties.

Dirk den Ottelander, coördinator Masterclass Veiligheid Zuidwest-Nederland:

Opdrachtgevers en opdrachtnemers in de procesindustrie inspireren om samen veiligheid te versterken, dat is het doel van de Masterclass Veiligheid.

Dat betekent dat we soms ook bewust de onderwerpen pakken waar het knelt. Zoals begin dit jaar in de workshop over taalbarrières op de werkvloer. Met een inspirerend verhaal van een aannemer over alle moeite die zij doen om buitenlandse vaklui goed voor te bereiden op werken in de Nederlandse procesindustrie tot en met een complete taal cursus. Maar ook met levendige discussies over verantwoordelijkheden van de opdrachtgever.

Uit de waardering van de deelnemers achteraf blijkt dat het onderwerp aansprak en bij veel deelnemers nieuwe inzichten opleverde. Daar doe je het voor, om iets in beweging te zetten. Die workshop is trouwens een prachtig voorbeeld hoe de onderlinge samenwerking tussen de verschillende Regionale Veiligheidsnetwerken steeds meer vorm krijgt en vruchten afwerpt.

De onderwerpen voor de **Masterclass Veiligheid Zuidoost** waren in 2014 kernthema's met betrekking tot Management Review. Zo is aandacht besteed aan Leren van Incidenten, aanpak Ongewone Voorvallen en Near Misses', Cultuur en Leiderschap, Proces Veiligheid en Risico Management en Duurzaam ondernemen met als onderwerp transport van gevaarlijke stoffen. In de eerste helft 2015 is er een workshop geweest bij Philips Innovation Services (High Tech Campus Eindhoven) met een rondleiding en specifieke aandacht voor borgen van veiligheid bij de diverse ontwikkelactiviteiten.

Amsterdam/Noord-Holland ORAM heeft, in de periode 2014-2015, een aantal workshops georganiseerd met als onderwerpen, de rol van taal en cultuur in het begrijpen van veiligheidsregels en (werk)instructies, sturen op veiligheidscultuur en het Digitale Safety

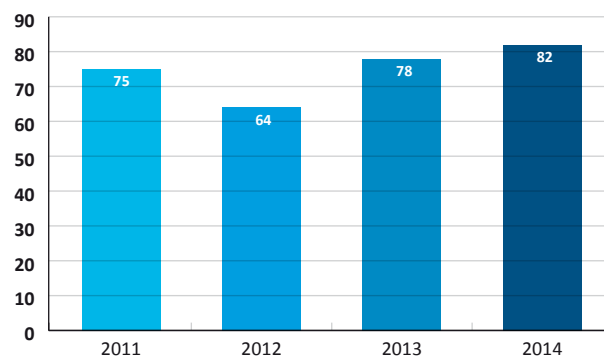
Passport. Ook is een kijkje gegeven in een aantal 'veiligheidskeukens' van verschillende sectoren zoals de gezondheidszorg, de tankopslag en de beveiliging.

Chemiebedrijven doen er goed aan om hun communicatie-, voorlichtings- en trainingsmateriaal over veilig en gezond werken met meer beelden en zo min mogelijk gesproken taal aan te bieden. Dat is een belangrijke aanbeveling uit een onderzoek van TNO, uitgevoerd in opdracht van Deltalinqs. Het onderzoek heeft tot goede werkpraktijken geleid die met bedrijven worden gedeeld via de regionale veiligheidsnetwerken.

2.5 Veiligheid in de keten

Goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zelf aan veiligheid werken maar dit ook vragen van hun partners in de keten zoals toeleveranciers en contractors. Bedrijven kunnen hun partners daarbij helpen door het gebruiken van een klant- en of leveranciersbeoordelingssysteem.

Leden met leverancier beoordelingssysteem (%)

Bovenstaande grafiek laat zien dat het aantal bedrijven met zo'n beoordelingssysteem gestaag toeneemt tot 82 % in 2014.

Position paper Veiligheid in de keten

In februari 2015 is de position paper en checklist 'Veiligheid in de keten' aangeboden aan de staatssecretaris van I&M. De position paper en checklist zijn mede tot stand gekomen naar aanleiding van de oproep van de

Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV) aan Veiligheid Voorop. De position paper legt uit hoe Veiligheid Voorop haar verantwoordelijkheid ziet en geeft concrete aanbevelingen voor bedrijven om de 'Veiligheid in de keten' te bevorderen.

Veiligheid Voorop heeft de position paper tevens toegelicht aan de OVV.

Arie van Vliet, Directeur Gouda Vuurvast en voorzitter van de commissie Kwaliteit & Veiligheid over de VOMI Safety eXperience Award. "Deze award toont op een positieve manier dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid van opdrachtgevers en contractors is."

Veiligheid is al jaren een van de belangrijkste thema's binnen de procesindustrie. Beleid op dit gebied wordt doorgaans vastgesteld op hoog niveau, terwijl de mannen en vrouwen op de vloer de dagelijkse praktijk meemaken. Hoe ervaren zij de veiligheid op het terrein? Waar voelen zij zich het veiligst, en waarom? Naar aanleiding van deze vragen is een initiatief gestart om bewustzijn op het gebied van veiligheidsbeleving door de man en vrouw 'op de vloer' te vergroten: de VOMI Safety eXperience Award. Tijdens Deltavisie 2015, het jaarcongres van het Petrochem platform mocht Sabic Geleen de VOMI Safety eXperience Award in ontvangst nemen. Met de VOMI commissie Kwaliteit & Veiligheid zette van Vliet zich in voor het initiëren van deze award.

2.6 Overige activiteiten

De activiteiten van Veiligheid Voorop worden regelmatig besproken met vertegenwoordigers van de overheid zoals I&M, SZW, V&J en BRZO+. Ook presenteert Veiligheid Voorop zich in diverse landelijke en regionale veiligheidsbijeenkomsten zoals het programma Veilig en Gezond werken van SZW, congressen over BRZO en Proces Safety en de Dag van het onderhoud. Tevens verschijnen regelmatig artikelen in vakbladen en op de website van Veiligheid Voorop.

Een aantal branches uit de chemieketen speelt een belangrijke rol in de Stichting Samenwerken Voor

Veiligheid (SSVV). Op het gebied van leiderschap is de *Veiligheid Certificaat Opdrachtgever (VCO) brochure: aantoonbaar leiderschap door opdrachtgevers* ontwikkeld. Gelet op de gemeenschappelijke doelen van SSVV en Veiligheid Voorop is SSVV sinds 2014 aangesloten bij Veiligheid Voorop.

De Vereniging van Verf- en drukinktfabrikanten (VVVF) is sinds 2014 aangesloten bij Veiligheid Voorop. In 2014 heeft de VVVF een actieplan op basis van de pijlers van Veiligheid Voorop opgesteld. Binnen de VVVF is een projectgroep opgericht om de uitvoering van het plan te monitoren. In de loop van 2014 ontstond de behoefte om Veiligheid Voorop breder te trekken dan BRZO-bedrijven en is een eerste aanzet gemaakt om te komen tot een VBS voor MKB-bedrijven in de sector.

Regelmatig worden branches en individuele bedrijven, die aangesloten zijn bij Veiligheid Voorop uitgenodigd door andere sectoren om kennis en ervaringen op het gebied van veiligheid uit te wisselen. Zo hebben, op verzoek van een ziekenhuis, twee VNCI chemiebedrijven workshops georganiseerd voor 80 medewerkers van een ziekenhuis om kennis en ervaringen te delen om veilig werken in deze sectoren continue te verbeteren. Centraal stond de vraag wat betekent veilig werken in een chemische fabriek respectievelijk de operatiekamer van een ziekenhuis. Thema's die uitvoerig met elkaar besproken zijn: hoe kun je het gedrag van medewerkers beïnvloeden om veilig te werken, wat is de rol van de leidinggevende, op welke wijze borg je dat de regels worden nageleefd en hoe voer je verbeteringen door.

In de diverse werkgroepen van de Veiligheid Voorop branches wordt structureel aandacht besteed aan procesveiligheidsincidenten en arbeidsongevallen. In de afgelopen periode is onder meer het op juiste wijze toepassen van de ATEX regelgeving op het gebied van explosiegevaar en leerpunten uit onder meer OVV onderzoeken behandeld.

Begin 2014 werd onder grote belangstelling de ISO 55000 norm voor Asset Management (het strategisch beheer van kapitaalgoederen) gelanceerd door NEN. Profion en NVDO hebben bijgedragen aan het tot stand komen van deze norm die ook relevant is voor BRZO-bedrijven. Veel elementen van deze norm zijn

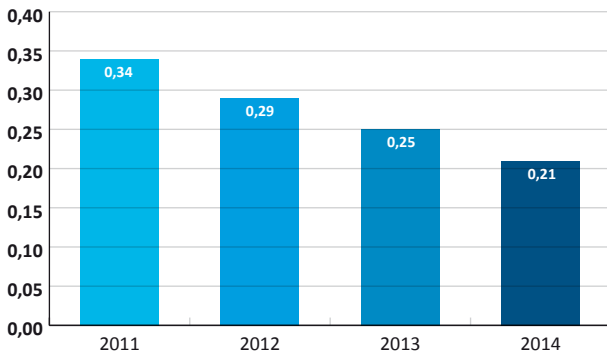
opgenomen in de door Veiligheid Voorop ontwikkelde SAQ om te bepalen in welke mate bedrijven in staat zijn hun technische integriteit te garanderen.

2.7 Veiligheidsprestatie

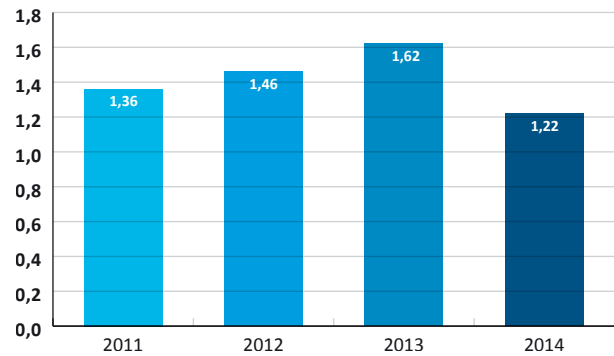
Alle voornoemde inspanningen om de veiligheids-cultuur binnen BRZO-bedrijven steeds verder te verbeteren moeten uiteindelijk bewezen worden door een betere veiligheidsprestatie. Binnen Veiligheid Voorop wordt deze veiligheidsprestatie gemeten door een tweetal resultaatgerichte prestatie-indicatoren:

- **LTI** = Lost Time Injury-het aantal ongevallen met verzuim (inclusief contractors) per 100 fte op de dag volgend op de dag van het ongeval.
- **LoPC**= Loss of Primary Containment- het aantal lekkages (spills) per 100 fte.

Lost Time Injury Rate LTI

Loss of Primary Containment Rate LoPC

Bovenstaande grafieken geven aan dat binnen de BRZO-bedrijven, het aantal ongevallen met verzuim een duidelijk dalende trend laat zien. Bij de chemie-bedrijven zijn ook het aantal lekkages gedaald ten opzicht van voorgaande jaren. Dit is een positieve ontwikkeling.

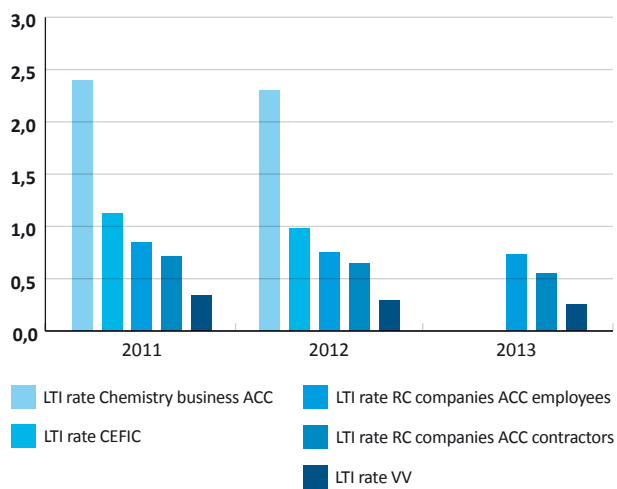
Jacco van Geresteijn van Valspar Lelystad lid van VVVF : Niemand gewond ons bedrijf gezond!

Voor verfproducent Valspar is veiligheid niet alleen belangrijk in woord, maar ook in daad. Zo is er dagelijks, vóór iedere shift, een zogeheten veiligheidspauze van een kwartier, waarin verschillende veiligheidsonderwerpen worden besproken. De voorman, die het praatje houdt, krijgt wekelijks de onderwerpen aangeleverd van de veiligheidsmanager. Deze onderwerpen hebben niet alleen betrekking op het werk, maar ook op de privésituatie. Het idee is dat veiligheid zo een vast onderdeel wordt in het denken van de medewerkers. En het resultaat? Significant minder incidenten en spills!

Veiligheidsprestatie in internationaal perspectief

Van belang is om te zien hoe de prestatie van de BRZO-bedrijven zich verhoudt ten opzichte van Europese (CEFIC) en Amerikaanse (ACC) bedrijven.

Lost Time Injury Rate LTI ACC en CEFIC en VV

Vergelijking van de LTI rate laat zien dat de BRZO-bedrijven binnen Veiligheid Voorop op het gebied van ongevallen met verzuim goed presteren. Zij behoren daarmee wereldwijd tot de veiligste bedrijven en zijn goed op weg om de uiteindelijke doelstelling van nul ongevallen te bereiken.

3. Voortuitblik doelstellingen 2015

Veiligheid is nooit klaar en vraagt structureel aandacht voor verbeteringen. Ook in 2015 worden daarom verschillende nieuwe projecten en initiatieven binnen Veiligheid Voorop uitgevoerd. Onderstaand wordt een kort overzicht van de doelstellingen en plannen gegeven.

Algemeen

- Eind 2015 moet de aansluitingsgraad vergroot zijn naar 160 ofwel 80% van de BRZO-bedrijven in de chemieketen. Dit wordt bereikt door de aansluiting van meerdere branches. Verder zal invulling en uitvoering gegeven worden aan het 'Buddyschap' om meer bedrijven te verleiden tot aansluiting bij Veiligheid Voorop.
 - De bedrijvenlijst van de huidige aangesloten bedrijven zal publiek beschikbaar gesteld worden op de Veiligheid Voorop website.
 - Vergroten zichtbaarheid van de bedrijven door actief te communiceren met de stakeholders.
 - Organiseren seminar 'Veiligheid' gericht op verkennen toekomstige uitdagingen op het gebied van veiligheid.
 - Evaluatie van programma Veiligheid Voorop 2011-2014, inclusief evaluatie prestatie-indicatoren.
- Onderzoek door de branches naar mogelijkheden een benchmarksysteem per branche te ontwikkelen, bijvoorbeeld met behulp van de SAQ.

Regionale Veiligheidsnetwerken en versterking competentie

- Aansluiting en bezoek RVN bijeenkomsten door BRZO-bedrijven uit de chemieketen verder verhogen.
- **Ontwikkelen van een Curriculum Veiligheid HBO:** Voor hbo-studenten op het technisch onderwijs wordt een module 'veiligheid' ontwikkeld. Het is de bedoeling dat deze module onderdeel wordt van het reguliere hbo-onderwijs. De ontwikkeling van de module wordt ondersteund door een Safety Deal en wordt uitgevoerd in 2015-2016.
- **Lezingencyclus Veiligheid:** Via de regionale veiligheidsnetwerken worden lezingen georganiseerd, bijvoorbeeld via workshops. Na de zomer in 2015 start de workshopserie waarin het thema 'veiligheid in de chemieketen' wordt uitgediept. Deze serie vindt plaats als vervolg op de Position paper 'Veiligheid in de keten'. De lezingencyclus wordt ondersteund met een Safety Deal.

Leiderschap

- Ontwikkelen van een veiligheidsgedragcode (Code of Conduct Safety)
- OECD guidance over leiderschap in process safety aanbieden aan managers van de BRZO-bedrijven door Veiligheid Voorop en de overheid.
- Betrekken van managers van BRZO-bedrijven bij Veiligheid Voorop en regionale veiligheidsnetwerken.

Excellente Veiligheidsbeheerssystemen

- Uitrollen van de SAQ via de regionale veiligheidsnetwerken om de toepassing van de questionnaire binnen de BRZO-bedrijven te stimuleren en te ondersteunen. Het uitrollen van de SAQ wordt ondersteund door een Safety Deal.

Veiligheid in de Keten

- **Position paper Veiligheid in de keten:** De aanbevelingen uit de position paper en checklist worden in brochurevorm ter beschikking gesteld aan kleine BRZO-bedrijven. Alle BRZO-bedrijven (dus niet alleen in de chemieketen) ontvangen de brochures met aanbiedingsbrief.
- Perifere bedrijven in de chemieketen die nog niet aangesloten zijn bij Veiligheid Voorop zullen worden verleid zich aan te sluiten.
- **Buddyschapstrategie:** Ter bevordering van de ketensamenwerking wordt een buddieschapstrategie ontwikkeld en geïmplementeerd.
- **Samen veilig werken in de keten:** In 2012 heeft de vereniging van Onafhankelijke Tankopslagbedrijven (VOTOB) de zogeheten Safety Maturity Tool (SMT) ontwikkeld. Deze

methode is bedoeld om, los van de inspecties door overheden, bedrijven grondig door te meten. De uitkomsten maken het veiligheidsniveau van de hele sector structureel inzichtelijk en verbeteren deze. De tankopslagbedrijven gaan nu, samen met de onderhoudscontractors, na hoe zij veilig samen kunnen werken in de keten via deze SMT. Hun ervaringen worden gedeeld binnen Veiligheid Voorop. Deze ontwikkeling wordt ondersteund door een Safety Deal.

- **Uitwisselen Best Practices ketenaanpak:**

De vereniging van handelaren in chemische producten (VHCP) biedt alle partijen in de keten gestandaardiseerde best practices aan. Deze goede voorbeelden komen op de website van Veiligheid Voorop en geven de kaders aan waarmee alle partijen direct aan de slag kunnen gaan. Deze ontwikkeling wordt ondersteund door een Safety Deal.

Bijlagen

Bijlage 1: Branches en Beroepsverenigingen aangesloten bij Veiligheid Voorop

Per medio 2015 zijn de volgende branches en beroepsverenigingen aangesloten bij Veiligheid Voorop:

Verbond van Handelaren in Chemische Producten **VHCP**
Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie **VNCI**
Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie **VNPI**
Vereniging van Onafhankelijke Tankopslagbedrijven **VOTOB**
Vereniging van Verf- en drukinktfabrikanten **VVVF**
Vereniging voor leidingeigenaren in Nederland **VELIN**
Vereniging Afvalbedrijven
Binnenvaart Logistiek Nederland

Branchevereniging voor dienstverlenende bedrijven in de procesindustrie **VOMI**
Branche organisatie voor Professioneel Industrieel Onderhoud **PROFION**
Nederlandse Vereniging voor Doelmatig Onderhoud **NVDO**
Stichting Samen Voor Veiligheid **SSVV**
Nederlandse Vereniging van Veiligheidskundigen **NVVK**

Bijlage 2: Rapportage activiteiten Regionale Veiligheidsnetwerken 2014-medio 2015

1. Algemeen

De zes RVN stemmen op landelijk niveau hun onderlinge samenwerking en programma's op elkaar af onder begeleiding van de VNCl.

2. Regionaal Veiligheidsnetwerk: Masterclass Veiligheid Zuidwest Nederland (MCV BZW)

In de periode 2014-medio 2015 zijn 6 workshops georganiseerd met thema's die steeds andere elementen van het veiligheidsmanagement belichten. De georganiseerde workshops waren gericht op veiligstellen, organisatie van bedrijfsbrandweer en BHV, noodreparaties, werken in besloten ruimten, taalverschillen op de werkvloer en blootstelling aan gevaarlijke stoffen in onderhoudssituaties.

Gestreefd wordt om minimaal een keer per jaar een bijeenkomst samen met de overheid te organiseren om zo de kennisuitwisseling tussen bevoegde gezagen en de industrie te versterken. In 2014 is dit gezamenlijk met de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW) kringen van Midden- en West-Brabant gehouden waartoe de BZW met de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant een convenant heeft ondertekend, gericht op verbetering van de risicobeheersing.

Naast de workshops wordt ook op regelmatige basis informatie en ontwikkelingen op het gebied van (proces)veiligheid verzameld en in de vorm van een e-mail nieuwsbrief gedeeld met de leden. In de rapportageperiode zijn 5 nieuwsbrieven verstuurd.

3. Regionaal Veiligheidsnetwerk: Masterclass Veiligheid Zuidoost

De onderwerpen voor het Regionale Veiligheid Netwerk MVZO (Masterclass Veiligheid Zuidoost) waren in 2014 kernthema's met betrekking tot Management Review. Zo zijn er workshops georganiseerd leren van Incidenten, aanpak ongewone voorvallen en near misses, cultuur en leiderschap, procesveiligheid en risicomangement en duurzaam ondernemen met als thema transport van gevaarlijke stoffen. In 2015 zijn tot nu toe twee

workshops georganiseerd. Tijdens een workshop op de High Tech Campus in Eindhoven is specifieke aandacht gegeven aan het borgen van veiligheid bij de diverse R&D activiteiten. In de andere workshop zijn presentaties verzorgd over Veiligheid Voorop en de positionering van de masterclass MVZO. Tevens is een verdiepende presentatie verzorgd over "Managen Veiligheid in Projecten".

In juni 2015 heeft een BRZO bijeenkomst plaatsgevonden voor alle BRZO-bedrijven Zuidoost. Zowel MVZO leden als niet-leden waren uitgenodigd om specifieke BRZO-onderwerpen te bespreken met als centrale thema 'leren met en van elkaar'.

4. Regionaal Veiligheidsnetwerk: Midden- en Oost-Nederland

In de 1e startbijeenkomst in 2014 is het programma van het netwerk voor 2014-2015 met de betrokken deelnemers ontwikkeld. Sindsdien heeft het nieuwe regionaal veiligheidsnetwerk Midden- en Oost-Nederland twee bijeenkomsten georganiseerd op het gebied van crisiscommunicatie en het delen van ervaringen en het toepassen van Management of Change. In deze laatste workshop is ingegaan op het proces van het beoordelen van wijzigingsvoorstellen. Daarnaast is stilgestaan bij het beheersen van de implementatie van de voorstellen en het evalueren van de resultaten van de doorgevoerde wijzigingen.

5. Regionaal Veiligheidsnetwerk: Deltalinqs 'University' (DU)

In de periode 2014 tot medio 2015 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd.

Digital Safety Passport

Deltalinqs heeft het initiatief genomen om het Digital Safety Passport (DSP) te ontwikkelen. Dit DSP omvat de problematiek van fraude en risico's rondom de controle op en registratie van veiligheidsopleidingen en -trainingen. Een aantal landelijk opererende contractors en BRZO-bedrijven heeft zich reeds aan het Digital Safety Passport gecommitteerd. Zij hebben de intentie vastgelegd om het Digital Safety Passport binnen afzien-

bare tijd met het hoogste beveiligingsniveau (biometrische verificatie) in te voeren. Voor het project is ook een Safety Deal ingediend.

Onderwijs

Deltalinqs heeft een curriculum "Operationele Integriteit en Veiligheid", verdeeld over diverse colleges, gegeven aan zowel 2e jaars studenten Associate Degree Engineering als 1e jaars studenten Werktuigbouwkunde aan de Hogeschool Rotterdam.

Anders durven kijken naar Veiligheid, Cultuur en Leiderschap

De masterclass Veiligheid, Cultuur en Leiderschap is onderdeel van het basiscurriculum van Deltalinqs 'University' en is inmiddels 5 keer gehouden. Tijdens de masterclass stelden de deelnemers de cultuur van de eigen organisatie en de verschillende ploegen/shifts vast, om daarna te ontdekken hoe je cultuur en individueel gedrag kan beïnvloeden. De masterclass wordt als vernieuwend, grensverleggend en uitdagend beschouwd.

Kwartaallezing, communicatie over incidenten

Deltalinqs organiseerde in samenwerking met DCMR en het Havenbedrijf Rotterdam op donderdag 20 maart 2015 de winterlezing 'Communicatie over incidenten'. Ruim 85 vertegenwoordigers uit de haven, industriële en logistieke sector hebben kennis genomen van de gewijzigde gedragslijn, richtlijnen voor harmonisatie van incidentenprocedures en 'Port Safety Index'.

Vernieuwde veiligheidsinstructies

Veiligheid is in Mainport Rotterdam een topprioriteit. Om dit te ondersteunen heeft Deltalinqs enige tijd terug samen met haar leden het project het Nieuwe Werken met Derden opgestart. In maart 2014 werd het nieuwe stelsel rondom het Veilig Werken met Derden aan de Deltalinqs-leden gepresenteerd. Meer dan 90 deelnemers maakten kennis met de onderdelen 'gezamenlijke veiligheidsinstructies, de bijbehorende wijze van toetsen en het digitaal registreren van het toets resultaat.'

"The Human Factor" door traumachirurg en apachepiloot Marck Haerkens

Tijdens de masterclass 'the Human Factor' van Deltalinqs 'University' op 3 april 2014 wist spreker Marck

Haerkens zijn ervaringen als vliegenier en traumachirurg goed te vertalen naar situaties waar ook de (proces)industrie tegenaan loopt als het gaat om veiligheid en cultuur.

'Samen de lat leggen'

In juni 2015 is een symposium gehouden met de ondertitel "samen de lat leggen" in het kader van PGS 15. Met medewerking van VRR, DCMR, en de VNCI werd deze middag speciaal voor met name de kleinere bedrijven georganiseerd.

Deltalinqs Safety Panel

Externe spiegeling en reflectie zijn een vast onderdeel van DU. Hiervoor is een adviescollege samengesteld: het Deltalinqs Safety Panel. Dit panel komt twee maal per jaar bijeen.

De Invloed van taal op veilig werken

In oktober 2014 werden de conclusies van het door TNO uitgevoerde onderzoek naar de invloed van taalverschillen op veiligheid gepresenteerd. Het onderzoek heeft geresulteerd in een aantal handvatten voor het beheersen van veiligheidsrisico's door taalverschillen.

Waarden gedreven organisaties

Cultuur is - nog steeds - een 'hot' issue. De DU masterclass 'Waarden gedreven organisaties; Pak cultuur aan bij de bron' gaf inzicht in het vaststellen en verbeteren van cultuur.

SOM-training, Strategisch omgevingsmanagement

Op 14 en 15 april 2015 is de Strategisch Omgevings Management (SOM)-training uit het basiscurriculum gehouden. De SOM-training geeft inzicht in de relatie tussen bedrijven en hun omgeving en geeft de juiste handvatten om deze relatie te verstevigen en te onderhouden.

LEVI-dag (Leren van Incidenten – De bedrijfsnoodorganisatie)

In april 2015 is een workshop georganiseerd met als onderwerp 'Effectief beheersen van incidenten'. Primair doel was het informeren en discussiëren over kwaliteit van een bedrijfsnoodorganisatie.

Opleiding MHC inspecteurs I-SZW

Op 16 januari en 16 december 2014 heeft Deltalinqs een onderdeel van de module: 'Perspectief op veiligheid vanuit het bedrijfsleven' binnen de ATO-opleiding (Aspecten Technische Onderwerpen) verzorgd. Medewerkers van de directie Major Hazard Control van de Inspectie SZW nemen deel aan deze opleiding.

Opvang van Overheden (mei 2014 en mei 2015)

Deltalinqs heeft een themabijeenkomst uit het Deltalinqs 'University' basiscurriculum georganiseerd met als titel 'Opvang van overheden'.

Via het 'Deltalinqs Trainingsloket' zijn ruim 50 sterk aan veiligheid gerelateerde trainingen gehouden waar in 2014 ruim 5000 mensen aan deelnamen. Deltalinqs draagt er zorg voor dat ook het MBO onderwijs jongeren 'aflevert' met het VCA op zak.

Er is een initiatief gestart voor een RDM-trainingplant waar op gecoördineerde wijze veiligheidstrainingen zullen gaan plaatsvinden.

6. Regionaal Veiligheidsnetwerk: VGM Noord-Nederland NPAL

NPAL organiseert op jaarbasis 4 plenaire bijeenkomsten bij een deelnemer van het netwerk, verzorgt workshops en heeft werkgroepen waarin 3 tot 6 deelnemers aan de slag gaan met een bepaald onderwerp.

Het programma van 2014 was geënt op 3 pijlers, die goed aansluiten bij Veiligheid Voorop.

Pijler 1, 'van en met elkaar leren' heeft geleid tot vier workshops gericht op Procesbeheersing en Process Safety, Cultuur en gedrag, Crisiscommunicatie en verkenning Resilience, in samenwerking met TNO.

Pijler 2 'samen werken en samen leren' (VGM in de keten) zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Ontwikkeling van 'De veilige werkplek', een methode waarmee opdrachtgevers en opdrachtnemers beter met elkaar samenwerken.
- Live saving rules. Een inventarisatie van best practices bij deelnemers.
- Digital Safety Passport: Verkenning van de mogelijkheden om het DSP in Noord-Nederland breed in te voeren.

Pijler 3 is gericht op de overheid. Daartoe zijn de volgende acties uitgevoerd:

- Werkgroep Overheid gestart met VGM managers BRZO-bedrijven.
- Contacten zijn gelegd en gesprekken zijn gevoerd met Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en Brandweer (Veiligheidsregio) in regio Noord.

VGM Community

NPAL richt zich ook op bedrijven die in de slijpstream van de koplopers hun VGM prestatie willen verbeteren. VGM managers worden betrokken bij de organisatie van de VGM community bijeenkomsten. In 2014 zijn er acties gestart om in 2015 BRZO-bedrijven aan te laten haken bij NPAL.

Directie overleg

Om de directies en management aangesloten te houden bij de activiteiten van het cluster en de community wordt jaarlijks twee keer een ronde tafel discussies met directeuren van de VGM managers georganiseerd.

VGM convenant 2015 - 2018

In 2015 is een nieuw meerjarig VGM convenant afgesloten met circa 40 bedrijven uit procesindustrie, contractors en toeleveranciers. De ambitie is het realiseren van een veiliger werkplek bij noordelijke bedrijven.

7. Regionaal Veiligheidsnetwerk: Amsterdam/Noord-Holland ORAM

ORAM Industriekring is het platform voor en door SHE-professionals (Safety, Health & Environment) in de regio Amsterdam/Noord-Holland. Via het platform wisselen de deelnemers best practices uit en houden zij elkaar op de hoogte van wettelijke en andere ontwikkelingen. ORAM Industriekring heeft zo'n 40 actieve deelnemers. In een aantal workshops in de periode 2014 -2015 is onder meer aan de orde gesteld de rol van taal en cultuur in het begrijpen van veiligheidsregels en (werk)instructies, sturen op veiligheids-cultuur en het Digitale Safety Passport. Ook is een kijkje gegeven in een aantal 'veiligheidskeukens' van verschillende sectoren zoals de gezondheidszorg, de tankopslag en de beveiliging.

Bijlage 3: Definities prestatie-indicatoren

Indicator	Metric	Formule/berekening
Betrokken leiderschap	Aantal inspecties door de hoogste leidinggevendenden op de site per 100 fte.	$\frac{\# \text{ inspecties per jaar}}{\# \text{ fte} * 2000} * 200000$
Excellente Veiligheid Beheerssysteem VBS	Percentage (%) leden die gecertificeerd zijn t.o.v. totaal BRZO leden VV-branches.	$\frac{\# \text{ gecertificeerde leden per jaar}}{\text{totaal \# Brzo-leden per jaar}}$
Deelname in Regionaal Veiligheidsnetwerk	Percentage van de leden die actief deelnemen aan één van de regionale veiligheidnetwerken t.o.v. totaal BRZO-leden VV-branches.	$\frac{\# \text{ Brzo-leden bij RVN aangesloten}}{\text{totaal \# Brzo-leden}}$
Veiligheid in de keten	Percentage leden met leveranciers of klanten beoordelingssysteem (lbs of kbs) t.o.v. totaal BRZO leden VV-branches.	$\frac{\# \text{ Brzo-leden met lbs of kbs}}{\text{totaal \# Brzo-leden}}$
Veiligheidsprestaties	LoPCL rate ¹ , Europese CEFIC definitie, aantal lekkages per 100 fte.	$\frac{\# \text{ LoPC's per jaar}}{\# \text{ fte} * 2000} * 200000$
	LTI rate ² , ongeval met verzuim op de dag volgend op de dag van het ongeval per 100 fte.	$\frac{\# \text{ LTI per jaar}}{\# \text{ fte} * 2000} * 200000$

Toelichting:

Een fte is 2.000 gewerkte uren, inclusief de uren van de contractor, geen correctie voor ziekteverzuim of verlof.
Borging kwaliteit VBS: de certificering moet betrekking hebben op het VBS (Veiligheidsbeheerssysteem), zoals in BRZO benoemd.

Leveranciersbeoordelingssysteem betekent minimaal:

- Analyse welke leveranciers voor de continuïteit van het bedrijf kritisch zijn;
- Voor de kritische leveranciers wordt een auditschema gehanteerd waarin veiligheidsrisicobeheersing onderdeel is;
- Voor de niet-kritische leveranciers wordt één of meerdere van de volgende instrumenten gehanteerd:
 - Clause in het inkoopcontract waarin wordt vereist dat de leverancier zich houdt aan de Nederlandse wet;
 - Schriftelijke check-/vragenlijst die de leverancier moet retourneren;
 - Veiligheid op de agenda bij (commercieel) bedrijfsbezoek;
 - Leverancier voert zelfinspecties uit en rapporteert daarover;
 - Gelijkaardige andere instrumenten.

Voor de definitie van LoPC wordt uitgegaan van de Europese versie, nl. de Cefic-definities³.

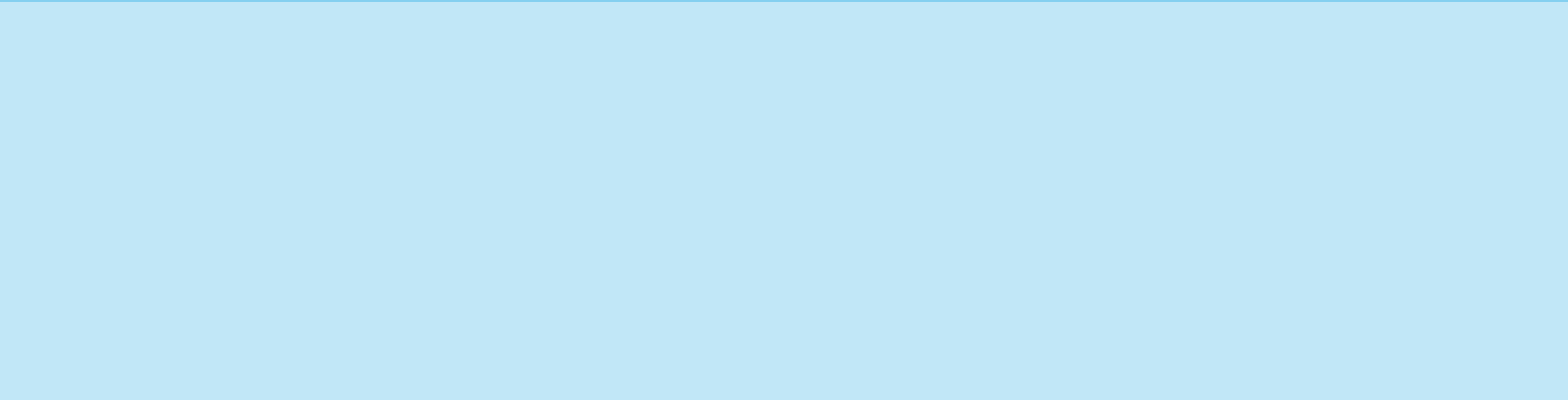
¹ LoPC = Loss of primary containment, groter dan een gedefinieerde ondergrens volgens CEFIC-definitie.

² LTI = Lost time injury.

³ <http://www.cefic.org/Documents/IndustrySupport/RC%20tools%20for%20SMEs/Document%20Tool%20Box/Guidance%20on%20Process%20Safety%20Performance%20Indicators.pdf?epslanguage=en>

Bijlage 4: Verklaring gebruikte afkortingen

ACC	American Chemical Industry Council
ARBO	Arbidsomstandigheden
ATEX richtlijn	ATmosphères EXplosibles Europese richtlijnen op het gebied van explosiegevaar
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BZW	Brabants Zeeuwse Werkgeversverenging
DCMR	Milieudienst Rijnmond
DSP	Digital Safety Passport
DU	Deltalinqs 'University'
CEFIC	European Chemical Industry Council
FTE	Full Time Equivalent
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HSE	Health Safety Environment
ISO 14001	Internationale norm voor milieumanagementsysteem
LoPC	Loss of Primary Containment
LTI	Lost Time Injury
Ministerie I&M	Ministerie Infrastructuur & Milieu
Ministerie SZW	Ministerie Sociale Zaken & Werkgelegenheid
Ministerie V&J	Ministerie Veiligheid & Justitie
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOSHE	Management of Health Safety and Environment
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OHSAS 18001	Occupational Health and Safety norm voor Arbo- en Veiligheidsmanagementsysteem
OVV	Onderzoeksraad Voor de Veiligheid
RC	Responsible Care
RVN	Regionaal Veiligheid Netwerk
SAQ	Self Assessment Questionnaire
SMT	Safety Maturity Tool
VBS	Veiligheid Beheers Systeem
VCO	Veiligheid Certificaat Opdrachtgevers
VV	Veiligheid Voorop

Dit is een uitgave van:

www.veiligheidvoorop.nu
juli 2015